

РЕШЕНИЕ

№ 690

гр. София, 07.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на седми октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Ивайло Младенов
Светлин Михайлов

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Ивайло Младенов Въззивно търговско дело № 20221001000434 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и следващите от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Н. А. Г.– синдик на „Еврострой София“ЕООД - гр. София срещу решение № 260201 от 14.03.2022 г., пост по т.д.№ 2006/2020 г., на Софийския градски съд, VI т.о., 21 състав, с което са отхвърлени като неоснователни предявените от него в това качество срещу „Еврострой София“ЕООД (в нес.) и „Геоадвайърс България“ЕООД евентуално обективно съединени искове с правно основание чл. 647, ал. 1, т. 3 от ТЗ, чл.647, ал.1, т.6 от ТЗ и чл.135 от ЗЗД за обявяване на недействителността спрямо кредиторите на несъстоятелността на извършен от „Еврострой София“ЕООД (н) с предходно наименование „Пиеро 97“ЕООД, апорт на вземания *към* „Геоадвайърс България“ООД на обща стойност 3 273 660,79 лв. в капитала на същото дружество, както и кумулативно съединения с тях иск за осъждане на „Геоадвайърс България“ЕООД да заплати на „Еврострой София“ЕООД (н) същата сума, представляваща стойността на апортираните вземания, произтичащи от сключен между „Пиеро 97“ЕООД, с настоящо наименование „Еврострой София“ЕООД (н) и „Геоадвайърс България“ЕООД договор за заем от

8.07.2015 г. и анекси от 3.08.2015 г., 2.12.2015 г. и 3.01.2016г. и от сключен между „Еф Би Си София“ЕАД и „Геоадвайърс България“ЕООД договор за заем от 14.01.2016 г., вземането по който е придобито от „Еврострой София“ЕООД (н) с договор за цесия от 30.06.2017 г.

В жалбата се твърди, че със самото извършване на апорта е било реализирано увреждане, тъй като от имуществото на длъжника е излязъл актив с по-висока и устойчива степен на ликвидност, а за сметка на това са придобити дялове със значително по-ниска ликвидност, доколкото стойността на осребряване на тези активи зависи от множество фактори, свързани с действията на дружество-приобретател, а не от субективни фактори, каквито са пазарните цени, както и че принудителното изпълнение върху дяловете е значително по-трудно от това върху паричните средства. Затова, жалбоподателят счита за неправилно становището на първоинстанционния съд, че трябва да се изследва равностойността на придобитите активи спрямо прехвърлените такива, тъй като само по себе си извършването на апорта е увреждащо масата на несъстоятелността. Поддържа се, че икономическата равностойност между прехвърлените вземания и придобитите дялове е без значение, тъй като длъжникът се е лишил от краткотрайни, бързоликвидни материални активи - парични средства, за да придобие дружествени дялове от капитала на ответното дружество, както и че самото преобразуване на един сигурен актив, в несигурен такъв, само по себе си представлява увреждане на кредитора. Изложено е, че дори и вземанията, които са били апортирани в капитала на „Геоадвайърс България“ЕООД да не надвишават значително стойността на получените в замяна дялове, увреждането е настъпило с извършването на самия апорт. Поддържа се, че по делото е установено при условията на пълно и главно доказване наличието на свързаност на страните в производството, при която следва да намери приложение презумпцията за знание по чл. 135 ал. 2 от ЗЗД, като недобросъвестността на „Еврострой София“ЕООД произтича от знанието му за съществуващи към момента на вписване на непаричната вноска задължения, а това на „Геоадвайърс България“ЕООД – от знанието, че кредиторът „Еврострой София“ЕООД няма да получи насрещна престация, достатъчна да удовлетвори кредиторите си, а придобива единствено дружествени дялове в дружеството-поемател. Формулирано е искане за отмяна на обжалваното решение и за постановяване на друго, с което исковете да бъдат уважени.

Въззиваемите „Еврострой София“ЕООД (н) и „Геоадвайърс България“ЕООД не изразяват становище по въззивната жалба.

Съдът, като прецени доводите и възраженията на страните, във връзка с доказателствата по делото, съобразно чл. 235 от ГПК и чл. 273 от ГПК, приема следното :

Въззивната жалба е подадена в процесуално- преклузивния срок по чл. 259, ал. 1 от ГПК, срещу валиден и допустим съдебен акт и от надлежно легитимирана страна с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима.

Безспорно е между страните по делото, а това се установява и от събраните доказателства, че с договор, сключен на 8.07.2015 г. „Еврострой София“ЕООД (с предишно наименование „Пиеро 97“ЕООД) като заемодател е предоставило на заемателя по него „Геоадвайърс България“ЕООД сумата от 840 000 лв. за срок до 8.08.2015 г. при годишна възнаградителна лихва от 3.1 %. С допълнително споразумение (анекс) № 1 от 3.08.2015 г., страните са изменили клаузата на чл. 1 от договора като са уговорили размер на заетата сума от 1 300 000 лв., както и срока за нейното връщане - до 31.12.2015 г. С анекс № 2 от 8.07.2015 г. срокът е продължен до 31.03.2016 г., и размерът на възнаградителната лихва е увеличен на 6 %, а с анекс № 3 от 3.01.2016 г. е уговорено увеличение на заетата сума на 4 500 000 лв. и пролонгация на срока за погасяване до 8.07.2017 г. при възнаградителна лихва от 3.5%.

С договор за цесия от 30.06.2017 г. цедентът „Еф Си Би София“ЕАД е прехвърлил на цесионера „Еврострой София“ЕООД (под наименованието „Пиеро 97“ЕООД) вземанията си към „Геоадвайърс България“ ЕООД по договор за заем от 14.01.2016 г. в общ размер към датата на сключване на цесионния договор от 74 029.69 лв. , от които главница от 70 853.16 лв. и договорна лихва от 3 176.53 лв., дължима за периода от 14.01.2016 г. до 30.06.2017 г. срещу цена, равна на сбора от придобитите вземания за главница и лихва.

По делото е представено писмено заключение на тройна съдебно-счетоводна експертиза, дадено в охранително производство по чл. 72, ал. 2 от ТЗ за вписване на непарична вноска в капитала на „Геоадвайърс България“ ЕООД, според което общата стойност на вземанията на „Еврострой София“ЕООД към „Геоадвайърс България“ ЕООД по двата договора към

31.03.2018 г. възлиза на 3 273 660.79 лв., на което съответстват 32 736 нови дяла от капитала на последното дружество, всеки с номинална стойност от по 100 лв. От данните по партидата на „Геоадвайърс България“ ЕООД в търговския регистър се установява, че на 15.10.2018 г. под № 20181015153821 в него е вписано увеличение на капитала на „Геоадвайърс България“ ЕООД от 23 040 000 лева на 26 313 600 лева с непарична вноска от 3 273 600 лв. и преобразуването му в ООД.

Установено е от вписванията по партидата на „Еврострой София“ ЕООД (н), че с решение № 2015 от 11.11.2019 г., пост. по т. д. № 1366/2019 г. на Софийския градски съд е открито производство по несъстоятелност по отношение на дружеството с начална дата 31.12.2017 г., както и че с решение № 261235 от 11.08.2021 г., пост. по същото дело, длъжникът е обявен в несъстоятелност, а производството - спряно на основание чл. 632, ал. 1 от ТЗ.

Според заключението на назначената в първоинстанционно производство съдебно-счетоводна експертиза, извършена от вещото лице М., справедливата оценка на непаричната вноска в капитала на „Геоадвайърс България“ ЕООД, възникнало от договорите за наем, възлиза на 3 273 660.79 лв. Експертизата е извършила анализ на финансово-икономическото състояние на „Геоадвайърс България“ ЕООД и е установила, че коефициентите на обща и бърза ликвидност са над единица, съответно за 2015 г. и 2018 г. Експертизата е установила, че за същия период „Геоадвайърс България“ ЕООД не е разполагало с достатъчно бързоликвидни активи за погасяване на краткосрочните си задължения единствено към 31.12.2018 г. Според вещото лице, съгласно стойностите на коефициентите за обща и бърза ликвидност, през 2015 г. и 2018 г. дружеството е било в състояние да извършва текущите си плащания. От балансите на „Геоадвайърс България“ ЕООД е установено, че дружеството не е ползвало привлечен капитал от банки и други финансови институции.

Въззивният съд намира, че от горните доказателства и установените с тях релевантни за предмета на спора обстоятелства, произтичат следните правни изводи.

По предпочитания иск с правно основание чл. 647, ал. 1, т. 3 от ТЗ.

Цитираната норма регламентира специален фактически състав на относителна недействителност на възмездна сделка, извършена в двугодишен

срок преди подаване на молбата по чл. 625 от ТЗ, но не по-рано от датата на неплатежоспособността, съответно свръхзадължеността, при която даденото значително надхвърля по стойност полученото. В случая, началната дата на неплатежоспособността, определена с решението на Софийския градски съд е 31.12.2017 г., а увеличението на капитала на „Геоадвайзърс България“ЕООД е породило правни последици с вписването му в търговския регистър на 15.10.2018 г., като по делото е безспорно, че сделката е извършена в рамките на очертания в нормата подозрителен период.

Дефинитивно апортът (непаричната вноска) на недвижим имот в капиталово дружество представлява **едностранна сделка с транслативно действие** - особен вид деривативно придобивно основание, който се осъществява с оглед участието на вносителя в дружеството при неговото учредяване или за последващо увеличаване на капитала му, чрез което поемащото дружество придобива правото на собственост върху внесения имот или вземане, а вносителят получава дялове от капитала, съответстващи на неговата стойност, определена по реда на чл. 72, ал. 2 от ТЗ от три независими вещи лица. Същевременно, от членственото правоотношение вносителят придобива и неимуществени права- правото на участие в управлението на дружеството.

Увреждащият характер на възмездната сделка по чл. 647, ал. 1, т. 3 от ТЗ се основава на икономическата нееквивалентност на уговорените по нея престации, поради което тя следва да е от такова естество, което **да позволява тяхната равностойност да бъде преценена към момента на постигане на съгласие за нейното сключване** или към този, в който тя поражда желаните от страните по нея правни последици. Затова, този състав на относителна недействителност е приложим само по отношение на престационните сделки, при които е налице възмездно разместване на имуществени блага, настъпващо по силата на самата сделка, с постигане на съгласие за нейното сключване в предписаната от закона форма, при което **и двете престации, срещупоставени към момента на сключването им, са комутативни, т.е. определени по размер към същия релевантен момент**, защото само в този случай е възможно да се прецени тяхната икономическа равностойност. С апортирането на вземанията в капитала на дружеството ищецът придобива съответна част от неговия капитал, съответстваща на тяхната стойност, от която произтича правото му да участва в управлението

на дружеството и да получи дивидент, какъвто се формира само ако финансовият резултат от осъществяваната от него търговска дейност е положителен, респ. когато то е формирало печалба. Вземането за дивидент е обусловено от начина на осъществяване на икономическата дейност и от финансовото състояние на дружеството, като резултат от нея, т.е. насрещната имуществена облага, която вносителят придобива по силата на апорта е обусловена от **последващото настъпване на друг факт или група факти, от което произтича нейният алеаторен характер**. По тези съображения не може да се приеме за икономическа равностойност съответствието между паричната оценка на апортираните вземания и броя и стойността на дяловете от капитала, които вносителят получава срещу тях, доколкото стойността на произтичащите от тях имуществени права е обусловена от финансовите резултати от търговската дейност на капиталовото дружество. Неоснователен е доводът на жалбоподателя, че в случая икономическата равностойност между прехвърлените вземания и придобитите дялове е без значение, тъй като със самото апортиране на вземанията длъжникът се е лишил от краткотрайни, бързоликвидни материални активи - парични средства, за да придобие дружествени дялове от капитала на ответното дружество, като преобразуването на един сигурен актив в несигурен такъв, само по себе си представлява увреждане на кредиторите на несъстоятелността на вносителя. Конститутивните искове, чрез които се упражняват потестативни права, чиято единствена форма на съществуване е исковата защита, са изчерпателно и ограничително изброени в закона, който определя както елементите от фактическия състав на тяхното възникване, така и надлежно легитимираните по тях страни. Затова увреждащият характер на сделката в специалните фактически състави на относителна недействителност по чл. 647 от ТЗ може да се преценява само с оглед кумулативното наличие на посочените в тях предпоставки, без оглед на други обстоятелства, които стоят извън него, макар от тях да произтича потенциално увреждащият характер на сделката, като обективно затрудняваща или осуетяваща удовлетворяването на кредиторите на несъстоятелния длъжник. В хипотезата на чл. 647, ал. 1, т. 3 от ТЗ **увреждащият характер на сделката произтича от неравностойността на уговорените престации** и от сключването ѝ в очертания в нормата подозрителен период, като квалифициращи признаци на този фактически състав. Извън тези кумулативно предвидени елементи от

фактическия състав на относителната недействителност съдът не може да преценява дали сделката е дефинитивно увреждаща сама по себе си, с оглед присъщите ѝ правни последици. По тези съображения, в частта, с която искът по чл. 647, ал. 1, т. 3 от ТЗ е отхвърлен, обжалваното решение е правилно.

По иска с правно основание чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ.

Нормата урежда относителната недействителност по отношение на кредиторите на несъстоятелността на сделка, извършена в двугодишен срок, която уврежда кредиторите, и страна по която е *свързано лице с длъжника*. За разлика от хипотезата на т. 3, при която квалифициращ белег е неравностойността на престациите, в тази на по т. 6 е достатъчно сделката да е *обективно увреждаща*, т.е. да прегражда, осуетява или затруднява удовлетворяването на кредиторите, доколкото в нормата липсват специфични признаци, въз основа на които да бъде преценяван нейният увреждащ характер. В каузалната практика на ВКС по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ, е прието, че апортирането на недвижим имот в новоучредено дружество затруднява удовлетворяването на кредитора, тъй като с него се намалява наличен ликвиден актив от имуществото на длъжника, а се придобиват акции (респ. дялове) в новоучредено търговско дружество, чиято стойност зависи изцяло от имущественото състояние на последното, което е динамична величина, и принудителното изпълнение спрямо които е по-трудно осъществимо. Увреждаща масата на несъстоятелността, по смисъла на чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ, е не само прехвърлителната сделка, чрез която се прегражда възможността на кредиторите да се удовлетворят от стойността на отчуждения недвижим имот, но и тази, чрез която той се трансформира в по-трудно ликвиден заместващ актив, чиято стойност се формира под въздействието на други фактори, различни от тези, определящи стойността на апортираното имущество (в този смисъл решение № 122 от 21.07.2016 г. по т.д. № 3484/2014г. на Върховния касационен съд, II т.о.). От това следва, че извършеният апорт на вземанията на „Еврострой София“ ЕООД в капитала на „Геоадвайзърс България“ ЕООД по естеството си представлява увреждаща сделка по трансформация на активи, доколкото с апортирането на вземанията, произтичащи от двата договора за заем в капитала на дружеството- длъжник по тях, задължението за връщане на заетите суми и за заплащане на възнаградителна лихва се погасява чрез сливане и се трансформира в право върху дялове от капитала на поемащото дружество. Не е налице обаче третият

елемент от фактическия състав на относителната недействителност, а именно, страните по увреждащата сделка да имат качеството на **свързани лица**. По делото липсват доказателства за наличието на обстоятелства, които могат да бъдат субсумирани под някоя от хипотезите на свързаност, които са изчерпателно и ограничително изброени в дефинитивната норма на § 1 от доп. разп. на ТЗ. Ето защо не е налице кумулативно предвидената в чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ предпоставка, обуславяща относителната недействителност на апорта – качеството на вносителя и на поемащото дружество на свързани лица, към момента на неговото извършване, което обуславя неоснователност на предявения иск.

По иска с правно основание чл. 135 от ЗЗД.

Основателността на Павловия иск, чиято допустимост като способ за попълване масата на несъстоятелността произтича от нормата на чл. 649, ал. 1 от ТЗ, е обусловена от знанието на третото лице, с което длъжникът е договарял, за увреждащия характер на атакуваната като относително недействителна сделка, когато тя е възмездна. В нормата на чл. 135, ал. 2 от ЗЗД е установена разместваща доказателствената тежест оборима презумпция за знание, ако третото лице е съпруг, низходящ, възходящ, брат или сестра на длъжника, чиято презумпционна предпоставка е разширена със специалната разпоредба на 649, ал. 4 от ТЗ, според която, в производството по обявяване на недействителността на сделка или действие, презумпцията по чл. 135, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите **се прилага за всички свързани лица**. Доколкото длъжник и по двете апортирани вземания е „Геоадвайзърс България“ ЕООД, в чийто капитал те са били апортирани, несъмнено поемащото дружество е знаело за **собствената си неизправност** като страна по договорите за заем, от които те произтичат. По делото обаче липсват доказателства, че към датата на извършване на апорта, поемащото дружество чрез своите органи е знаело, че с него се увреждат кредиторите на дружеството-вносител. Липсват и доказателства, относими към презумпционната предпоставка по чл. 135, ал. 2 от ЗЗД, във връзка с чл. 649, ал. 4 и § 1 от п.з.р. на ТЗ – качеството на двете дружества на свързани лица, въз основа на които наличието на такова знание може да бъде презумптивно обосновано.

От изложеното следва неоснователност на исквете по чл. 647, ал. 1, т. 3

и т. 6 от ТЗ и чл. 135 от ЗЗД, във връзка с чл. 649 от ТЗ.

От изхода на преюдициалния спор по исковете за обявяване на относителната недействителност на апорта, следва неоснователност на иска по чл. 55, ал. 1 от ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на „Еврострой София“ ЕООД (н) сумата на апортираните вземания от 3 273 660.79 лв.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 649, ал. 6 от ТЗ, „Еврострой София“ ЕООД (н) следва да бъде осъдено да заплати по сметката на Софийския апелативен съд държавна такса в размер на 65 473.21 лв.

Воден от изложените мотиви, Софийският апелативен съд, търговско отделение, 3 състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260201 от 14.03.2022 г., постановено по т.д. № 2006/2020 г., по описа на Софийския градски съд, VI т.о., 21 състав.

ОСЪЖДА, на основание чл. 649, ал. 6 от ГПК, „Еврострой София“ ЕООД (н), с ЕИК 203296542, със седалище и адрес на управление в гр. София, ж.к. „Стрелбище“, бл. 109, вх. „А“, да заплати по сметката на Софийския апелативен съд държавна такса в размер на 65 473.21 лв., платима от масата на несъстоятелността.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис от него, при наличие на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____